

Servei d'Immersion i Acol·liment Lingüístics
Febrer de 2016

araESCRIC – Cicle de conferències

CONFERÈNCIA 2:

El camí de l'aprenentatge del codi

Educació infantil i cicle inicial d'Educació primària

Introducció

L'escriptura té un paper fonamental en el món actual. Saber escriure és un dret de tots els ciutadans, que han de poder fer ús de l'escriptura per a les seves necessitats personals, socials, intel·lectuals i professionals. Per això, els centres educatius han de tenir en compte la necessitat d'aplicar un enfocament funcional i significatiu a l'ensenyament de l'escriptura, i arribar a acords de centre en aquest sentit.

Les eines de diagnosi. Introducció

Les eines de diagnosi són documents breus, articulats en indicadors en forma de taula, que pretenen facilitar una reflexió, posterior a l'assistència al cicle de conferències de didàctica de l'escriptura araESCRIC, per després iniciar un treball col·legiat al centre educatiu.

Les eines de diagnosi. Finalitat

Afavorir la reflexió de cada docent amb relació als diversos continguts que despleguen les idees força de cadascuna de les conferències.

Identificar la situació inicial resulta imprescindible per prendre'n consciència i decidir quins aspectes són susceptibles de millora. També és important per fer reunions de coordinació orientades a la coherència pedagògica (conceptual i metodològica), que ha de permetre augmentar la competència escrita dels alumnes.

Les eines de diagnosi. Estructura

Aquest document s'organitza en dos apartats. El primer presenta una taula articulada a partir de les diverses **idees clau** que tanquen i recapitulen els continguts més importants de les conferències. Cadascuna de les idees es desenvolupa i concreta en els diversos indicadors o criteris per a la reflexió. En el segon, els docents poden recollir les conclusions personals: valoracions, propòsits, idees per compartir, etc.

	En quina mesura...	Molt sovint	Sovint	Alguna vegada	Gairebé mai
Els infants, quan arriben a l'escola, ja tenen concepcions i habilitats sobre el text escrit adquirides en el context familiar i social.	Faig observacions sobre el comportament dels alumnes amb relació a l'escriptura: imitació dels traços, valor que donen a la producció escrita (què hi diu?), interès i implicació.				
	A l'escola tenim eines o protocols d'observació i els utilitzo per esbrinar els coneixements previs dels infants.				
	Indago si els alumnes reconeixen (per la forma) diferents tipus d'escrius: llistes, articles, diaris, contes...				
	A l'escola tenim guions per a les entrevistes amb les famílies i els faig servir per conèixer el tipus d'activitats de lectura i escriptura que fan amb els infants a casa.				
Cada alumne segueix un ritme evolutiu propi, que cal respectar.	Es passen proves per conèixer la fase del procés d'escriptura en què es troben els alumnes.				
	Promoc un clima a l'aula que engresqui els alumnes a escriure.				
	Duc a terme activitats que permetin la participació de l'alumne independentment de la fase d'aprenentatge en què es troba.				
	Dono valor a l'escriptura dels infants, encara que no siguin escriptures convencionals. Faig un retorn positiu als alumnes dels seus escrits, que són presents a l'aula.				
Conèixer les etapes d'escriptura serveix per adequar les intervencions entre mestre i alumne.	Procuro que a l'aula hi hagi estímuls que afavoreixin l'escriptura dels infants: textos, suports variats i materials i estris d'escriptura.				
	Es té cura de no precipitar ensenyaments, i no avançar aspectes que corresponen a fases més allunyades del moment evolutiu de l'alumne.				
	El mestre diversifica la seva intervenció amb els alumnes i l'ajusta a la fase del procés d'aprenentatge de l'escriptura: no diferenciada, diferenciada, sil·làbica, sil·labicoalfabètica, alfabètica i ortogràfica.				
	Proporciono als alumnes activitats adequades a la fase d'escriptura on es troben.				
Per fer avançar l'alumne en el procés d'aprenentatge cal que el mestre se situï en la ZDP, entre el que sap l'alumne i allò que ha d'aprendre.	Promoc la interacció entre els alumnes per resoldre tasques d'escriptura, fomentant la cooperació i col·laboració entre ells.				
	Planifico activitats per facilitar el progrés de l'alumne i el pas d'una fase d'escriptura a una altra.				
	Poso l'alumne en situacions d'afrontar reptes cognitius assumibles.				
	Demano a l'alumne que doni explicacions i argumenti les seves hipòtesis i propostes d'escriptura. (Investigo els perquè.)				
	Respecto un temps perquè l'alumne pugui raonar les seves respostes.				
	Reforço la motivació de l'alumnat en les activitats d'escriptura, estimulant-lo a fer noves descobertes: verbalitzar observacions, fer hipòtesis, provar d'escriure, reconèixer lletres, llegir les pròpies produccions i les dels altres...				
Per a les interaccions amb els alumnes planifico ajudes i suports adequats a l'etapa. (Per exemple, ajudes verbals com fer triar entre dues opcions, ajudes materials com recórrer als referents d'aula...)					
Promoc activitats que afavoreixin la composició, observació, comparació i manipulació del codi escrit, per implicar l'alumne activament en el seu aprenentatge.					

MOLT SOVINT	SOVINT	ALGUNA VEGADA	GAIREBÉ MAI
Actuació consolidada	Actuació freqüent, però no consolidada	Actuació poc freqüent	Actuació esporàdica o inexistent

Conclusions	
<p>Els infants, quan arriben a l'escola, ja tenen concepcions i habilitats sobre el text escrit adquirides en el context familiar i social.</p>	
<p>Cada alumne segueix un ritme evolutiu propi, que cal respectar.</p>	
<p>Conèixer les etapes d'escriptura serveix per adequar les intervencions entre mestre i alumne.</p>	
<p>Per fer avançar l'alumne en el procés d'aprenentatge cal que el mestre se situï en la ZDP, entre el que sap l'alumne i allò que ha d'aprendre.</p>	